

Xullas, Xurshid siymosida Hofiz o'zining o'zbek tarjimonini topgan. Bu g'azal va ruboiylar tarjimasida uning nafaqat mutarjimlik mahorati, balki shoirlik iste'dodining ham yangi qirralari ochilgan.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. Isomiddinov Z. So'zdan so'zning farqi bor / Tarjima san'ati (Maqolalar to'plami), 6-kitob. – Toshkent: G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1985.
2. Salomov G', Komilov N. va b. Tarjimon mahorati. – Toshkent: "Fan", 1979.
3. Salomov G', Komilov N. Do'stlik ko'priklari. – Toshkent: G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1979.
4. Salomov G'. Tarjima tashvishlari. – Toshkent: G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1983.
5. Xurshid. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Badiiy adabiyot nashriyoti, 1967.
6. Shamsuddin Muhammad Hofiz Sheroziy. G'azallar (fors va o'zbek tillarida). – Toshkent: Badiiy adabiyot nashriyoti, 1958.

НАҚШИ “ИЛОҲИНОМА” –И АТТОР ДАР ТАШАККУЛИ АХЛОҚИ ЧОМЕА (ДАР МИСОЛИ ТАРЧУМАИ ЎЗБЕКИИ ОН)

Нуруллоева Мухлиса Нусратуллоевна

кафедраи адабиёти класикийи тоҷики

МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд

ба номи академик Б. Фафуров” дотсенти

Академик М. Шакурӣ дар “Анъана, маҳорат ва халқият” ном асари худ чунин менигорад: “...адабиёти тоҷик аз Рӯдакӣ ин ҷониб аз маҳдудияти миллӣ бегона буд. Вай бо маданияти араб (ки маданияти чандин халқро дар бар мегирад), бо маданияти Юнон, Ҳинд, халқҳои турк ва ғайра алоқа дошт. Дар баъзе давраҳо ин алоқа то андозае суст мешуд, вале ҳеҷ гоҳ тамоман қатъ нагардидааст” (4, 3).

Доир ба равобити адабӣ, таърихи масоили тарҷумаи осори адабиёти тоҷику форс ба забонҳои мухталифи дунё, аз ҷумла, забони ўзбекӣ ва ташаккули он дар давраҳои гуногуни таърихӣ донишмандон ва адабпажӯҳои зиёде таҳқиқ кардаанд. Осори Аттори Нишопурӣ дар ин росто

мақоми ҷудогона дорад, ки дар зери таъсири “Мантиқ-ут-тайр”-и ӯ Навоӣ “Лисон-ут-тайр”-и худро навишт.

Чун боз ҳам ба моҳияти ин навъи равобити адабӣ назар меафканем, дармеёбем, ки меҳвари асосии аз маҳдудияти миллӣ фаро рафтани осори адабии тоҷику форс ҳамоно дар гуманизм ва тарғибу ситоиши ҳикмату ахлоқ аст. Ба ин нукта низ академик Шакурӣ таъкид намудааст, ки халқи тоҷик табиатан ҳикматдӯст аст, ахлоқомӯзӣ ва панду насиҳат, ки ба шакли ҳикмат ифода ёфтааст, дар ҳаёти маънавии халқи мо мавқеи калон дорад. Яке аз омилҳои оламшумул гардидани адабиёти тоҷикро низ маҳз дар ҳамин ҳикмату андарз доништа, дар мисоли «Гулистон» ва «Бӯстон»-и Саъдӣ нишон медиҳад, ки дар онҳо ҳикмати халқӣ фаровон аст. Хулосаи ақидаҳои иҷтимоию сиёсӣ ва панду насиҳатҳои ӯ дар шакли ҳикмати ҳаёт ва афоризми буррову рехта зоҳир гардидааст. Аз ҳамин сабаб бисёр гуфтаҳои Саъдӣ ва мисраву байтҳои ӯ дар даҳани халқ ба ҳукми зарбулмасал гузаштаанд (4, 9-10).

Масъалаи тарҷумаи осори форсӣ ба забони ўзбекӣ баҳси ҷудогона аст ва таҳқиқи алоҳида меҳодад, ки доираи мақолаи мо имкони ғунҷоиши онро надорад.

Мавзуи омӯзиши мо тарҷумаи ўзбекии яке аз маснавиҳои маъруфи ҳикамии форсӣ – тоҷикӣ “Илоҳинома”-и Аттор хоҳад буд. Аз маълумотҳои бадастомада бармеояд, ки тарҷумаи комил ва манзуми “Илоҳинома” мансуб ба қалами Шоири халқии Ўзбекистон, донишманди шинохтаи ўзбек Ҷамол Камол аст. Тавре ки дар муқаддимаи он низ ёд мешавад, Ҷамол Камол ба омӯзиш ва тарҷумаи осори Шайх Аттор даст ёфта, тавонистааст матлабҳои муҳими асарро ба хонандаи ўзбекзабон тариқи назм бозгӯ намояд.

Тарҷумаи ўзбекии “Илоҳинома” бо номи “Илоҳийнома” соли 2007 дар нашриёти “Муסיқа”-и шаҳри Тошканд ба нашр расидааст. Дар он зикр гардидааст, ки тарҷума бар асоси нусхаи форсии он (таҳияи Фуод Рӯхонӣ, Техрон, соли 2006) анҷом ёфтааст.

Китоб ҳам муқаддимаи ўзбекӣ (мутааллиқ ба қалами Иброҳим Ҳаққул) ва ҳам форсӣ (мансуб ба Муҳаммад Ҳусайни Обидинӣ) дорад.

Ба ҷуз “Илоҳинома” тарҷумаи маснавии “Мантиқ-ут-тайр”-и Аттор низ маҳз маҳсули эҷодиёти Ҷамол Камол ба ҳисоб меравад. Дар муқаддимаи ўзбекии асар доктори илмҳои филология Иброҳим Ҳаққулов зимни муаррифии осори тарҷумашудаи адабиёти сӯфия дар Ҷумҳурии Ўзбекистон ба хидматҳои бевоситаи мутарҷими асар чунин ишора дорад: “Ўзбекистон халқ шоири Ҷамол Камол “Мантиқ-ут-тайр” дан кейин, Алишер Навоӣ номидаги Тил ва адабиёт институти мумтоз адабиёт бўлимининг навбатдаги

таклифи билан “Илоҳийнома” таржимасига киришган эди. Заҳматкаш шоиримиз бу ишни ҳам ниҳоясига етказди” (Шоири халқии Ўзбекистон Чамол Камол пас аз “Мантиқ-ут-тайр” бо дархости навбатии шуъбаи адабиёти мумтози Институти забон ва адабиёти ба номи Алишер Навоӣ ба тарҷумаи “Илоҳинома” пардохта буд. Шоири заҳматкаши мо ин корро низ ба поён расонид) (3,17). Фузун бар ин, соҳиби муқаддима аз мавҷудияти тарҷумаи насрии “Илоҳинома” бар забони ўзбекӣ низ ёд мекунад: “Китобхонлар бир пайтлар “Илоҳийнома”нинг профессор Нажмиддин Комилов насрий таржимасидаги айрим парча ва ҳикоятлари билан танишган бўлса, энди унинг шеърӣ шаклдаги ўзбекчасини тўлиқ ўқиш имкониятига эгадирлар” (Агар хонандагон замоне бо порчаҳои тарҷумаи насрии “Илоҳинома” аз ҷониби профессор Начмиддин Комилов ошно гардида бошанд, акнун имкон доранд тарҷумаи комили манзуми онро мутолиа намоянд), (3, 17).

Аз ин ишороти устод Иброҳим Ҳаққул метавон чунин натиҷагирӣ кард: 1) То ҳол ба забони ўзбекӣ ду тарҷумаи “Илоҳинома”-и Аттор ба нашр расидааст.

2) Тарҷумаи нахустини “Илоҳинома” мутааллиқ ба қалами профессор Н. Комилов аст, ки дар шакли мансур манзури хонандагон гардидааст.

3) Тарҷумаи насрии маснавии “Илоҳинома” комил нест ва он интиҳобан рӯи кор омадааст.

4) Тарҷумаи дигари “Илоҳинома”, ки аз ҷониби шоир Чамол Камол ба анҷом расидааст, матни комили асар буда, барои хонандагони ўзбекзабон имкон фароҳам овардааст, то бо мазмун ва муҳтавои он аз наздик ошноӣ пайдо кунанд.

5) Шоир Чамол Камол қаблан низ ба тарҷумаи осори Шайх Аттор даст ёфта, маснавии “Мантиқ-ут-тайр”-ро ба забони ўзбекӣ манзури хонандагон намудааст.

6) Тарҷумаи манзуми “Илоҳинома” бо пешниҳоди шуъбаи адабиёти мумтози Институти забон ва адабиёти ба номи Алишер Навоӣ роҳандозӣ гардидааст.

Пас, метавон арзиши баланди тарҷумаи баъдиरो қоиладар буд ва онро маҳсули заҳмати шоир ва донишвар Чамол Камол шинохт, ки ин нуктаро муаллифи муқаддимаи форсии асар Муҳаммад Ҳусайни Обидинӣ – сарпарастии Ройзании фарҳангии сафорати Ҷумҳурии исломии Эрон дар Ҷумҳурии Ўзбекистон низ таъкид меорад: “Мояи басо хурсандӣ аст, ки тарҷумаи манзуми “Илоҳинома”-и Аттор ба забони ўзбекӣ бар асоси нусхаи тасҳеҳшуда тавассути донишманди муҳтарам Чаноб оқои Фуоди Рӯҳонӣ ва

ба дасти бокифояти мутарчими пурталлош ва мутааххид Чаноб оқои Чамол Камол анҷом гирифт. Аз ҳамин мутарчим дар соли гузашта низ китоби “Мантиқ-ут-тайр” тарҷума гардида ва, иншоаллоҳ, дар соли оянда шоҳиди тарҷумаи асари дигар аз Аттот тавассути эшон хоҳем буд” (3, 397).

Илова бар натиҷагирҳои боло метавон хулосаро афзуд, ки:

1) Чамол Камол аз шумори он суҳанвароне аст, ки бо адабиёти форсӣ, ҳосса, осори Аттоти Нишопурӣ дилбастагӣ ва огоҳии ҳосса дорад. Аз ин хотир аст, ки аз ҷониби Ройзании фарҳангии кишвари Эрон дар Ёзбекистон ба ҳамкорӣ дар ин ҷода пардохтааст.

2) Тарҷумаи мазкур бар мабноси нусхаи тасҳеҳшудаи “Илоҳинома” ба қалами Фуоди Рӯҳонӣ сурат гирифтааст.

3) Дастовардҳои шоир Чамол Камол дар қори тарҷумонӣ аз ҷониби аҳли илму адаб эътироф гардида, Ройзании фарҳангии Эрон эътимод бар он дорад, ки ҳамкорҳои эшон дар ин самт идома хоҳад дошт ва дар солҳои баъдӣ ба тарҷумаҳои тозаи мавсуф дастрасӣ пайдо хоҳанд кард.

Тарҷумаи манзуми “Илоҳинома” маҷмуан фарогири 5114 байт мебошад. Мутарчим дар ҳошияи матн теъдоди абётро пас аз ҳар панҷ байт рақамгузорӣ кардааст.

Вазни тарҷума низ дар вазни ҳуди маснавӣ омадааст, ки ҳоси авзони маснавиҳои форсӣ мебошад.

Ҳостем дар ин навиштаи кӯтоҳи ҳеш моҳият ва арзиши тарҷумаи “Илоҳинома”-ро дар муқоисаи **“Ҳикояти Анӯшервон ва пирамарди дарахткор”** таҳқиқ созем.

Ин ҳикоят дар мақолаи дувуми маснавии “Илоҳинома” (ки дар маҷмуъ аз бисту ду мақола иборат аст) омадааст ва дар заминаи образи Нӯшервон ё худ Анӯшервони Одил (аз шоҳони сосонӣ Хусрави Парвиз (подшоҳияш с.531-579м.)) офарида шудааст. Дар мавриди шахсияти таърихӣ будани Анӯшервон ва шоҳи одил будани ӯ шубҳае нест ва ба ин масъала аксари сарчашмаҳои таърихиву адабӣ ишора доранд. Образи Анӯшервон ва вазирӣ донишманди ӯ Бузургмехр дар осори адабиёти тоҷику форс чун “Шоҳнома”-и Ҳаким Абулқосими Фирдавсӣ, “Пирӯзинома”-и Шайх Абӯалӣ ибни Сино, “Қобуснома”-и Унсуролмаолии Қайковус, осори Ҳоконии Шарвонӣ, “Тулистон”-и Шайх Саъдӣ ва амсоли он ёд шудааст. Нӯшервон бо номҳои Хусрави Анӯшервон, Кисро, Нӯшинравон, Анӯшервони одил низ машҳур аст. Дар забони паҳлавӣ ӯро Анӯшакравон мегуфтанд, яъне дорои равони ҷовид (1,6).

Шайх Аттор масъалаҳои муҳимми ахлоқиро дар ҳикояте, ки дар он образи Анӯшервон нақши марказӣ дорад, баён дошта мегӯяд:

Фарас меронд Нӯшарвон чу тире,
Ба раҳ дар чун камоне дид пире.
Дарахте чанд мебиншонд он пир,
Шаҳаш гуфто: Чу кардӣ мӯй чун шир.
Ту рӯзе чанд боқӣ менамонӣ,
Дарахт ин ҷо чаро дарменишонӣ?

Дар ин ҳикоят Шайх Аттор аз асптозии Анӯшервон ва дар роҳ бо пире, ки қоматаш хамида чун камон гардида буд, дучор омадани ӯро ба риштаи тасвир кашидааст. Ифодаи **ба раҳ дар** ба маънои дар роҳ аст. Суръати асп тохтани Анӯшервонро ба тир ва қомати пирро ба камон монанд карда, дар мисраҳои аввал ва дуюм байни тире камон таносуби маъноии зебоеро баён намудааст.

Нақл мекунад, ки пирамард бо он хамидақоматӣ дарахт мешинонд. Шоҳ аз ин дар тааҷҷуб афтоду пурсид: Ту, ки ҷавон нестӣ, мӯйҳоят монанди шир сафед шудааст ва маълум нест, ки чанд рӯзе аз умрат боқӣ мондааст, чаро машғули ин кор ҳастӣ?

Унвони ҳикоят дар тарҷумаи ўзбекии он “**Нӯширвони Одил ва кекса боғбон ҳикояти**” омадааст. Ва ин қисмати ҳикоят дар тарҷумаи матн чунин зикр ёфтааст:

Суриб Нӯширвон отини хушҳол
Бораркан, учради бир муйсафид чол.
Дарахт экиш ила машғул эди ул,
Деди Нуширвон: эй ишга машғул.
Дарахт эқмоқдасан, улмунча сабринг,
Етарму мевасин тотмоққа умринг?

Тарҷумон кӯшиш ба ҳарч додааст, то малабҳои муҳимми ҳикоятро ба хонанда дуруст расонда тавонад. Аммо ташбеҳоте, ки дар матни асли таҳлил намудем, дар тарҷума ба назар намерасанд.

Ба шоҳ он пир гуфт: ин ҳуччатат бас,
Ки киштанд аз барои мо басы кас,
Ки то имрӯз ин ҷо баҳра дорем,
Барои дигарон мо ҳам бикорем.
Тарҷума:
Деди чол: бу ақлдин холи эрмас,
Дарахт эқди бировлар биз учун бас,
Ки ермиз мевасин ҳар лаҳза, ҳар кун,

Не бўлғай, биз-да эксак бошқалар-чун.

Дар ин қисмати ҳикоят матлаби муҳимми он, ки дигарон киштанду баъдиниён хўрданд ва имрӯзиён бояд бикоранд, то ояндагон аз он баҳравар бошанд, ифода гардидааст. Ифодаи **ин хуччатат бас** дар матн ба маънои ин хуччат туро ва ё ба ту басанда аст омадааст. Дар матни тарҷума ифода каме ба гунаи дигар баён гардидааст: *бу ақлдин холӣ эрмас* (ин аз рӯи беақлӣ нест). Яъне дар ҳар ду ҳолат низ матлаб ҳамон аст, ки дар пирӣ шинондани дарахт кори беҳудаву беақлӣ нест, балки ҳамон адои масъулияти имрӯзиён ба хотири фардоиён аст.

Ба вусъи худ бибояд рафт гоме,
Ки дар ҳар кор мебояд низоме .
Хуш омад шоҳро гуфтори он пир,
Кафе пур кард зар, гуфто, ки: Ин гир.
Тарҷума:

Ҳар ишда бир маром бўлмоғи лозим,
Маромда интизом бўлмоғи лозим.
Басе хуш келди шоҳга не деди чол,
Узатди бир ҳовуч олтин, деди: ол...

Дар ҳар ду матн низ матлаб ниғаҳдорӣ гардидааст, ки ин ба шоҳ хушоянд омадани ҷавоби пирамард ва ба ӯ халтаи зарро инъом кардани шоҳ аст.

Идомаи ҳикоят ба ин тартиб зикр мегардад:
Бад-ӯ он пир гуфт: Эй шоҳи пирӯз,
Дарахти ман ба бор омад ҳам имрӯз.
Чи гар шуд умри ман афзун зи ҳафтод,
Аз ин киштам, ту донӣ, бад наяфтод.
Надод ин кишт даҳ сол интизорам,
Ки ҳам имрӯз бар овард борам.
Чу шаҳро хуштар омад ин ҷавобаш,
Замину деҳ бад-ӯ бахшиду обаш
(2, 38-39).

Тарҷума:
Олиб, чол дедиким, эй шоҳи олам,
Дарахтим мева берди менга бул дам.
Умр кӯрсам эди дунёда юз йил,
Бу янглиғ келмас эрди менга ҳосил.
Бугун экдим, бугун кӯрдим самарни,
Мана, кафтимга ул тӯлдирди зарни...

Бу суздин шоҳ севинди бўлди хушком,
Анга ер берди ул, сув этди инъом...

Дар ин қисмати ҳикоят байти зерини матни асли дар тарҷума ба гунае дигар зикр ёфтааст:

Чи гар шуд умри ман афзун зи ҳафтод,
Аз ин киштам, ту донӣ, бад наяфтод.

Шоир таъкид дорад, ки агарчи умри пирамард аз ҳафтод гузашта ҳам бошад, ин киштаи ӯ (дарахте, ки ҳоло шинонд), барояш зиёне накард. Балки фоида ва самараи онро дарҳол дарёфт. Ифодаи *ту донӣ* барои таъкид аст. Таъбири *бад наяфтод* ишора ба судманд анҷом пазируфтани кори пирамард мебошад.

Дар тарҷума бошад байт бад-ин гуна сабт мешавад:

Умр кӯрсам эди дунёда юз йил,
Бу янглиғ келмас эрди менга ҳосил.

Яъне: Агар дар дунё сад сол ҳам зиндагӣ мекардам, ин гуна ҳодиса бо ман рух намедод.

Туро имрӯз бояд кард коре,
Ки бе корат нахоҳад буд боре.
Қадам дар роҳи дин бояд ниҳодан,
Руунат бар замин бояд ниҳодан.
Агар мардӣ, маҳосин ҳамчу мардон,
Таҳоратҷойро ҷорӯб гардон.
Надорӣ шарм бо ин зӯри бозӯ,
Ниҳодан санги худро дар тарозу.
Ту кам бошӣ зи сағ, бишнавад суҳанро,
Гар аз сағ беш донӣ хештанро.

Хулосаи ҳикоят дар ин панҷ байт оварда шудааст, ки тарҷумаи он низ бад-ин сурат аст:

Болам иш қилки андоқ мева берсин,
Ишинг йуқ эрса, қандоқ мева берсин?
Тутиб йӯл, динга юрмоғинг керакдир,
Жаҳлни ерга урмоғинг керакдир.
Агар эрсан, ӯзингни тоза тутгил,
Бу йӯлда ишни беандоза тутгил.
Кучинг кӯп дур билакда, уйланиб боқ,
Тарозуга ӯзингни солма мундоқ.
Санар бўлсанг ӯзинг итдан балан сен,
Эшит бу сӯзниким, итдан – да кам сен...

Хулосаи ҳикоят ин аст, ки ҳар қадар метавонӣ, бояд кор кунӣ. Касе ки кор намекунад, подоше нахоҳад гирифт. Бо зӯри бозӯ ва имконияте, ки дорӣ, бекор нишастан бояд бароят нанг бошад. Ту – инсонӣ! Набояд худро аз ҳайвоне камтар донӣ. Агар чунин аст, пас, панд пазиру насихат шунав ва онро ба кор гир.

Ин матлаб дар тарҷума низ ба хубӣ ифода ёфтааст. Дар абёти зерин ифодаҳои мутарҷим хеле ҷолибтар аст:

Тутиб йӯл, динга юрмоғинг керакдир,
Жаҳлни ерга урмоғинг керакдир.
Агар эрсан, ўзингни тоза тутгил,
Бу йӯлда ишни беандоза тутгил.

Баёни матлаб дар тарҷума ба бардошт ва фаҳму дарки хонандаи имрӯз хеле наздик ва мувофиқ аст, ки инро низ чун аломати дарки амиқи мутарҷим ва баёну ифодаи ӯ метавон арзёбӣ кард.

Муқоисаи ҳикоеҳои дигари “Илоҳинома” чун: Ҳикояти Бузургмехр ва Нӯшервон (Бузургмехр ва Нӯширавон ҳикояти), Ҳикояти Фазли Рабеъ (Фазли Рабеъ ҳикояти), Ҳикояти Мансури Ҳаллоҷ бар сари дор (Мансур Ҳаллоҷ ҳикояти) ва амсоли он нишон медиҳад, ки мутарҷим кӯшидааст, мазмун ва матлаби муҳимми “Илоҳинома”-и Аттормо дар тарҷумаи ўзбекии он низ ҳифз намояд ва манзури хонандаи азиз гардонад. Тарҷума байт ба байт сурат гирифта, матлаби байти асли дар тарҷумаи он низ дар зарфи як байт баён ёфтааст.

Натиҷаи таҳқиқ нишон медиҳад, ки дар маснавии “Илоҳинома”-и Аттормо масоили зиёди вобаста ба ишқу ахлоқ, шинохт ва уқдакушоии гираҳҳои равонии инсон, муносибати ӯ бо иҷтимоъ, шинохти мавқеъ ва рисолати инсон дар коинот, нуктаҳои муҳимми ирфони назариву амалӣ ва ғ. ба риштаи тасвир ва баён кашида шудаанд, ки ин ҳама дар тарҷумаи асар низ ҳифз гардидаанд.

Маснавӣ фарогири ҳикоеҳои зиёди тамсилӣ аст, монанди: Ҳикояти боз бо мурғи хонагӣ, ҳикояти занбӯр ва мӯр, ҳикояти рӯбоҳ, ҳикояти сангу кулӯҳ ва ғ., ки дар ҳамаи онҳо муаммоҳои гуногуни вобаста ба инсон ва ҷомеаи инсонӣ ҳаллу фасл ёфтаанд ва хонандаро ба интиҳоби роҳи дурусти зиндагӣ, андеша ва тафаккур, амиқандешӣ, хулосабарории мантиқӣ, хушбинӣ, умед ба фардои рӯшан, талош ва кӯшиши пайваستا даъват менамоянд.

Осори Шайх Аттормо тамаркуз ба принципҳои гуманизми олий дорад. Боиси ифтихор ва хушҳолӣ аст, ки мероси гаронбаҳои Шайх Аттормо дарозии наздик ба ҳазор сол на танҳо дар тарбияи ҷомеаи форсизабонони дунё, балки фаротар аз он хидмат дорад. Забондонӣ, дарки хуби маънӣ, вазну қофия,

огоҳӣ аз чанбаҳои гуногуни маъноии калимаву ифодаҳо ба Шоири халқии Ўзбекистон Ҷамол Камол даст додааст, ки эшон тавонистаанд ин ҳамаро дар гунаи тарҷумаи маснавӣ низ ба хонандаи ўзбекзабон расонанд ва бад-ин васила дар ташаккул ва рушди тафаккури ҷомеа, алалхусус, насли нави имрӯзу фардо дар рӯҳияи китобдӯстӣ, фарҳангпарварӣ, одобу ахлоқи волои инсонӣ ва Инсон будан саҳми шоиста гузоранд.

Пайнавишт:

1. Насриддин А. Ҳафт базми хирад ва озодагӣ. Хучанд: Ношир, 2007. – 73 с.
2. Нишопурӣ Шайх Фаридуддини Аттор. Илоҳинома. Техрон. – 2006.-216 с.
3. Фаридуддин Аттор. Илоҳийнома. Форсийдан Ўзбекистон халқ шоири Ҷамол Камол таржимаси. Тошкент: Муסיқа нашриёти, 2007. – 399 с.
4. Шукуров М. Анъана, маҳорат ва халқият. Душанбе: Ирфон, 1995.- 241 с.

BADIIY TARJIMANING O'ZIGA XOS JIHATLARI VA LINGVISTIK XUSUSIYATLARI

Marufjon Karimov, PhD

marufjon.karimov.87@mail.ru

Namangan davlat texnika universiteti,
“Chet tillar” kafedrası dotsenti

Annotatsiya

Ushbu maqolada badiiy tarjimaning o'ziga xos jihatlari, uning lingvistik va madaniy xususiyatlari, tarjimon mahorati va badiiy tarjimaning adabiy jarayondagi o'rni tahlil qilinadi. Maqola tarjima jarayonining murakkabligini, tarjimonning ijodiy yondashuvini va tarjimaning madaniy kontekstini o'rganishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: badiiy tarjima, lingvistik xususiyatlar, madaniy xususiyatlar, tarjimon mahorati, adabiy jarayon, badiiy tarjima, lingvistik xususiyatlar, madaniy kontekst, tarjimon mahorati, ijodiy yondashuv, adabiy jarayon, til o'ziga xosligi, konnotatsiya, tarjima nazariyasi, stilistik moslashuv.

Аннотация

В данной статье рассматриваются особенности художественного перевода, его лингвистические и культурные аспекты, мастерство переводчика и роль художественного перевода в литературном процессе.